

Шлях інтернаціоналізації кафедри
образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва та реставрації
творів мистецтва Кам'янець-Подільського
національного університету імені Івана
Огієнка:
сприятливі фактори та обмеження

ІРИНА ПАУР

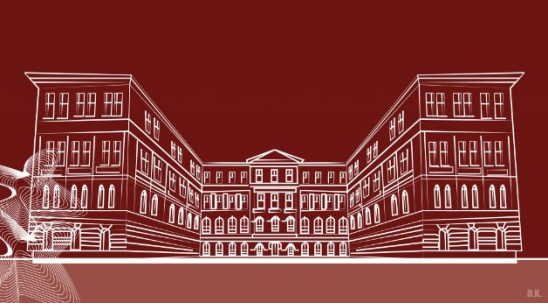
*КАНДИДАТ ІСТОРИЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ КАФЕДРИ
ОБРАЗОТВОРЧОГО І ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА
ТА РЕСТАВРАЦІЇ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА*

ПЛАН

1. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка: стратегія інтернаціоналізації до 2025 р.
2. Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації творів мистецтва Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: вектори міжнародної співпраці.
3. Досвід інтернаціоналізації освітньої, наукової та творчої діяльності викладачів та студентів кафедри.
4. Сприятливі фактори та обмеження процесів інтернаціоналізації в Університеті.

1. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка: стратегія інтернаціоналізації до 2025 р.

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (далі – *Університет*) є багатогалузевим (класичним) закладом вищої освіти державної форми власності, що створює, зберігає та поширює знання у природничій, суспільній, гуманітарній і технічній наукових сферах та провадить інноваційну освітню діяльність за різними ступенями вищої освіти (у тому числі доктора філософії, доктора наук), здійснює фундаментальні та прикладні наукові дослідження, що забезпечують умови, необхідні для отримання особою вищої освіти, підготовку висококваліфікованих фахівців згідно з державним замовленням і договірними зобов'язаннями для органів державної влади та місцевого самоврядування, державних установ, підприємств та організацій України різних форм власності.

Міжнародне партнерство Університету здійснюється у межах:

- Міжнародної асоціації університетів (Париж);
- Консорціуму університетів України і Варшавського університету;
- Goethe-Institut в Україні;
- міжнародних програм Еразмус+, «Gaude Polonia», Programu rządu RP dla młodych naukowców;
- національної агенції академічних обмінів NAWA;
- Міжінституційна угода про співпрацю в галузі обміну студентами у межах Програми «Студентська Академічна Мобільність (СAМ) Україна» від House of Europe за партнерства Британської Ради в Україні;
- Корпусу Сполучених Штатів Америки в Україні;
- міжнародної громадської організації «AIESEC»;
- проєкту «Прогресивне управління університетом» (Чеська Республіка);
- проєкту польсько-української ради обміну молоддю.

Загалом з 50 організаціями 14 країн світу, 34 з яких - освітні

Мета стратегії інтернаціоналізації – досягнення Університетом Огієнка рівня міжнародного, міжкультурного та глобального масштабу

Завдання стратегії:

- досягнення міжнародних стандартів якості освіти;
- запровадження програм подвійних дипломів;
- започаткування навчання іноземних студентів та збільшення кількості їх контингенту;
- інтеграція науково-педагогічних у міжнародні професійні мережі та асоціації;
- підвищення ефективності імплементації укладених двосторонніх та багатосторонніх угод про співпрацю;
- підвищення рівня володіння іноземною мовою науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти та співробітників Університету;
- підвищення рівня міжнародного визнання Університету в світовому освітньому та науковому просторі;
- розширення академічної мобільності, мережі партнерства Університету із закордонними ЗВО, міжнародної освітньої та наукової проектної діяльності;
- розвиток міжнародної фандрайзингової діяльності;
- створення крос-культурного корпоративного середовища.

Для реалізації мети і завдань Стратегія проводиться у таких напрямках:

- ✓ освітній процес;
- ✓ наукова діяльність;
- ✓ інформаційно-рекламна діяльність;
- ✓ фінансування;
- ✓ робота з іноземними абітурієнтами та студентами;
- ✓ міжнародна співпраця.

2. Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації творів мистецтва: вектори міжнародної співпраці

Зв'язок навчання, викладання та наукових досліджень на кафедрі з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО забезпечується через:

- I. Спільний проєкт Краківського педагогічного університету імені Комісії національної освіти (Інститут мистецтв, спеціальність «Художня освіта») і Університету – «На пограниччях – аспекти візуальної комунікації спільноти».
- II. Міжнародний проєкт «Мистецтво без кордонів», угода між ЗВО і Академією Музики, Театру та Образотворчих мистецтв (місто Кишинів, Молдова).
- III. Спільний проєкт «Kunst ohne Grenzen» громади Мольберген, спілки німців міста Мольбергена, діаспори німців пострадянського простору і Університету.
- IV. Спільний проєкт «Polskie Dziedzictwo Kulturowe za granicą – Wolontariat 2019» досліджень студентів та викладачів кафедри з учасниками програми Варшавського університету.

I.

У квітні 2018 року розпочато спільний проєкт **Краківського педагогічного університету імені Комісії національної освіти** (Інститут мистецтв, спеціальність «Художня освіта») та Університету – **«На пограниччях – аспекти візуальної комунікації спільноти»**.

Керівником міжнародного проєкту є проректор Краківського університету, професор **Катажина Потирала**. Координатором від Університету затверджено завідувача кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації творів мистецтв доктора мистецтвознавства, професора **Наталію Урсу**.

Проєкт має *дві основні мети*: дидактичну та художньо-дослідницьку. *Очікуваним результатом* проєкту стала підготовка в Кракові теоретичних висновків й виставки фотографій, гравюр, малюнків та інших творів мистецтва, які будуть супроводжуватися дискурсивними описами, що торкатимуться головних завдань і наукових питань, вибраних методів роботи й дослідницьких пропозицій.

Студенти та викладачі Краківського педагогічного університету у рамках культурно-мистецького проєкту **«Спадщина Польщі, України, Румунії»** відвідали м. Кам'янець-Подільський. Вони вивчали характерні риси символіки й декоративного оздоблення історичних споруд, а також досліджували особливості архітектурної спадщини міста, що стало важливим чинником розвитку єдиного загальноєвропейського культурного простору.

II.

У рамках чинної Угоди між нашим ЗВО і Академією Музики, Театру та Образотворчих мистецтв (місто Кишинів, Молдова) триває процес реалізації Міжнародного проєкту **«Мистецтво без кордонів»**.

На цей час уже проведені майстер-класи з живопису та художньої обробки повсті для студентів художніх спеціальностей нашого університету викладачами факультету образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва і дизайну – Дмитром Савицьким та Фелічією Савицькою, а також доктором мистецтвознавства і культурології, доцентом Яриною Савицькою-Барагін (художній розпис тканин та живопис). Майстер-класи відбувалися: 20 жовтня 2017 р., з 02 по 06 липня 2018 р.

За результатами майстер-класів були створені художні композиції, представлені згодом на виставках організованих кафедрою.

III. Спільний проєкт «Kunst ohne Grenzen» громади й спілки німців міста Мольбергена, діаспори німців пострадянського простору і Університету (28 червня – 09 липня 2018 р.).

IV. Участь студентів та викладачів кафедри у проєкті Варшавського університету

«Polskie Dziedzictwo Kulturowe za granicą – Wolontariat 2019»

(керівники проєкту – професор Януш Смаза та викладач Анна Кудзя)

Студенти кафедри отримали гарний досвід та нові враження від праці на рихтуваннях, розкритки фарбового шару з під 15-20 сантиметрів тиньку та штукатурки, пошуку старого фарбового шару, фотофіксації та упорядкування залишків фрагментів абастрового вітваря Подомініканського костелу св. Миколая єпископа Міри в Кам'янці-Подільському.

3. Досвід інтернаціоналізації освітньої, наукової та творчої діяльності викладачів та студентів кафедри

Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації творів мистецтва – це потужний кадровий потенціал, розвинута інфраструктура, мистецькі конкурси, участь у програмах академічного обміну та цікаве студентське життя!

НАШІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТА ОСВІТНІ ПРОГРАМИ:

Освітній ступінь «бакалавр» та «магістр»:

- 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво) / Освітня програма: «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»;
- 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація / Освітні програми: «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво» та «Реставрація творів мистецтва».

ПЕРСПЕКТИВА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Випускники кафедри можуть працювати в закладах освіти, науково-дослідних установах, мистецьких закладах, реставраційних та музейних установах, пам'яткоохоронних закладах й установах.

Викладання мистецьких дисциплін на кафедрі забезпечують: 1 доктор, 8 кандидатів, 4 члени Національної спілки художників України, 3 члени Національної спілки дизайнерів України, 5 членів Національної спілки краєзнавців України.

Підвищення кваліфікації викладачів відбувається шляхом участі в міжнародних програмах, проєктах, стажуванні, конференціях, майстер-класах.

Завідувач кафедри **Наталя Олексіївна Урсу** в 2005 р. виборола грант Американської асоціації наукових товариств (Нью-Йорк) на здійснення наукових досліджень. У результаті чого була написана монографія «Мистецька спадщина домініканського ордену на теренах України» та захищена докторська дисертація (2008). Урсу Н.О. очолює університетську наукову школу, а також Міжнародний центр наукових досліджень історії образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва й архітектури.

Викладачі кафедри брали участь:

- у Стипендіальній програмі Міністра культури і національної спадщини Республіки Польща «Гауде Полонія – Віва Польща», зокрема піврічних міжнародних стажуваннях на базі: Варшавського університету – Олександра Варвянська, Сергій Кляпетура, Олександр Віштакенко, Вікторія Віштакенко; Академії образотворчих мистецтв імені Яна Матейка (м. Краків) - Юлія Табенська, Іван Підгурний;
- у річному науковому стажуванні для молодих науковців зі Сходу в Польщі «Programie Rządu RP dla Młodych Naukowców» у рамках проекту Консорціуму українських університетів і Варшавського університету на базі богословського факультету Університету імені Адама Міцкевича в Познані – Ніна Шульц;
- у стажуванні в Літній школі польської мови і культури при університеті Миколая Коперника (м. Торунь, Польща) – Наталя Урсу, Вікторія Віштакенко, Алла Бренюк, Олександр Віштакенко;
- міжнародних конкурсах: Денис Костюк – переможець Міжнародного конкурсу моделювання (III Wojewódzki Konkurs w Aleksandrowie Łódzkim), що відбувся у місті Александров Лодзький, Польща, 2018 рік;
- міжнародних конференціях, семінарах, майстер-класах.

Міжнародна
стипендіальна
програма

Міністра культури і
спадщини
Республіки Польща

GAUDE POLONIA
(Гауде Полонія)

Сергій Кляпетура

стажувався у Варшавському
університеті у професора
Януша Смази
(01.02-31.07.2015 р.)

Олександр Віштаченко

(01.02-31.07.2017 р.)

Юлія Табенська

реалізувала грантовий проєкт в
майстерні проектування книги
Академії мистецтв Яна Матейки
(01.02-31.07.2015 р.)

Міжнародна стипендіальна програма

Міністра культури і
спадщини
Республіки Польща

GAUDE POLONIA
(Гауде Полонія)

Іван Підгурний
реалізував стипендіальну програму
при Академії образотворчого
мистецтва імені Яна Матейки
у Кракові
(01.02-31.07.2018 р.)

«Тема проекту поданого для участі у стипендіальному проекті “Віртуальний музей польського фотографа Михайла Грейма у Кам’яниці-Подількому” ...

Проект реалізовувався під кураторством dr. hab. prof. ASP Grzegorza Bilińskiego, при кафедрі Obszarów Sztuki майстерні archisfery відділення Intermediów Akademii Sztuk Pięknych Jana Matejki w Krakowie. Професор Biliński всіляко сприяв виконанню проекту регулярно цікавився поступом проекту, давав поради, допомагав налагодити необхідні контакти. Зокрема була пропозиція виконувати проект на обладнанні ASP. Я в свою чергу відмовився від цієї пропозиції, бо враховуючи умови в яких доводиться працювати в Україні, звик самостійно виконувати задачі шукати альтернативні рішення....

З метою ознайомлення із провадженням навчального процесу мною було відвідано також деякі навчальні заклади у Кракові, а саме: Академія мистецтв у Кракові (ASP) відділи Скульптури, Живопису, Графіки Архітектури ну і звичайно Інтермедія; Ягелонський університет, Вища школа Європейська (WSE). Цікаво було онайомитись із організацією проведення відкритих лекцій з Історії Типографіки та Історії Проектування в WSE, а також проведенням художніх переглядів у ASP...»

Іван Підгурний, доцент кафедри

Programie Rządu RL dla Młodych Naukowców

Program Stypendialny Rządu RP
dla Młodych Naukowców
XVII edycja
rok akad. 2019/2020
dla kandydatów z: Europy Wschodniej,
Rosji, krajów Azji Środkowej i Kaukazu
Stypendia będą przeznaczane na roboty naukowe
na uczelniach polskich
w okresie od września 2019 r. do czerwca 2020 r.

Стипендіальна програма для
молодих науковців зі Сходу

«Як учасниця стипендіальної програми Уряду Республіки Польща для молодих вчених у 2018/2019 навчальному році я проходила стажування на науковому богословському факультеті Університету імені Адама Міцкевича в Познані.

Привітні та доброзичливі співробітники богословського факультету завжди були готові прийти на допомогу щодо організаційних та консультативних питань, пов'язаних із правильним використанням наукового потенціалу факультету. Мій науковий керівник – професор Ярослав Москалик впродовж моєї участі у проекті всіляко сприяв розвитку моєї дослідницької тематики.

На заняттях професори у доступній формі презентували надзвичайно цікаві, актуальні та важливі теми, використовуючи сучасні інформаційні технології. Всі навчальні матеріали були доступні в бібліотеці університету.

Особисто для мене, участь у програмі дозволила поглибити і отримати досвід у сфері моїх професійних навичок. Крім того, відвідуючи лекції видатних вчених дізналась багато нового. Завдяки доступу до ресурсів університетської бібліотеки та архівних документів розширила свої наукові інтереси.

Безсумнівно мені вдалось підвищити рівень знання польської мови, адже я відвідувала курси польської мови впродовж усього першого семестру, де познайомилась із цікавими людьми з різних куточків світу. Окрім того, відвідування пам'ятних місць Познань – це велике задоволення....»

Ніна Шульц, старший викладач кафедри

ІЛЛЯ ЛАШКО
прийняв участь у VI
Міжнародному фестивалі
соломкарського мистецтва
«Magic of Straw»
(м. Вільнюс, Литва)

липень-серпень 2019 р.

Ронда Денней

арт-печворк майстриня з
США, неодноразова
учасниця Міжнародних
фестивалів клаптикового
шиття в Хьюстоні.

Мистецький Корпус
КПНУ ім. Івана Огієнка
вул. Гагаріна 47

20 ВЕРЕСНЯ
о 11:00

МАЙСТЕР КЛАС
ПЕЧВОРК. ПІГМЕНТНЕ ФАРБУВАННЯ ТЕКСТИЛЮ.
РОНДА ДЕННЕЙ

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО ТА
ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО
МИСТЕЦТВА І РЕСТАВРАЦІЇ
ТВОРІВ МИСТЕЦТВА

Арт Печворк майстриня з Сполучених Штатів Америки, член IQA, неодноразовий
учасник Міжнародного фестивалю клаптикового шиття в Хьюстоні.
Використовує авторську техніку Арт-Печворку.

20 вересня 2019 року кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації творів мистецтва Університету мала унікальну нагоду запросити всіх поціновувачів сучасних декоративних технік художньої обробки текстильних матеріалів на творчу зустріч з майстринею Рондою Денней.

Ронда Денней – арт-печворк майстриня з США, міста Хьюстон, член IQA (International Quilt Association), неодноразовий учасник Міжнародних фестивалів клаптикового шиття в Хьюстоні. Твори авторки займали призові місця на багатьох міжнародних конкурсах. Ронда володіє унікальною авторською технікою: пігментне фарбування текстилю у поєднанні із стіжками.

Зустріч у форматі лекції з мультимедійною презентацією і майстер-класом відбулася завдяки особистому знайомству і творчій співпраці з викладачами кафедри Наталією та Іллеєю Лашками, на запрошення яких художниця відвідала наше місто і люб'язно дала згоду на співпрацю з університетом.

Студенти кафедри брали участь:

- у програмі Еразмус+ – Богдан Щупак навчався в Університеті Миколая Коперника в Торуні (Республіка Польща);
- міжнародних пленерах («Kunst ohne Grenyen»), практиках (в місті Тикоцин на базі костелу Святої Трійці), проєктах («Polskie Dziedzictwo Kulturowe za granicą – Wolontariat 2019»);
- міжнародних конкурсах: Юрій-Георгій Дмитрієвський посів III місце зі студентською творчою роботою «Ілюстрації до твору «Гобсек» на Міжнародному франко-українському конкурсі «Бальзак очима українців» та II місце в номінації «Графіка» на міжнародному мистецькому конкурсі «GOLDEN TIME» у Великобританії;
- міжнародних конференціях, майстер-класах відомих іноземних майстрів.

БОГДАН ЩУПАК –
навчався в
Університеті
Миколая Коперника в
Торуні
(Республіка Польща)

«Кажуть, що ранок починається з кави, а мій ранок починається з турецької музики і кукурудзяних пластівців.

Уже місяць я вивчаю реставрацію творів мистецтва в Польщі (Торунь, Університет Миколая Коперника) у рамках програми Еразмус +. За цей час я встиг спалити картоплю, з'їсти сирі сосиски та запізнитися на заняття.

Але не все так погано. Найкраще – це життя в гуртожитку, адже тут мешкають люди з різних частин світу, а разом ми як одна сім'я. Щовечора є можливість стати частиною іншої культури (я вже побував на Polish, French і Turkish dinner). У гуртожитку я проживаю із хлопцями з Туреччини (Хілмі) та Іспанії (Хав'єр). Усі Erasmus students спілкуються англійською, тому для мене це чудова платформа для вдосконалення розмовної English.

Щодо польської мови, то перше слово, яке я вивчив, було "reklamówka", що означає пакетик (для мене це слово першої необхідності, адже до магазину ходжу щодня). Тричі на тиждень я маю Polish courses.

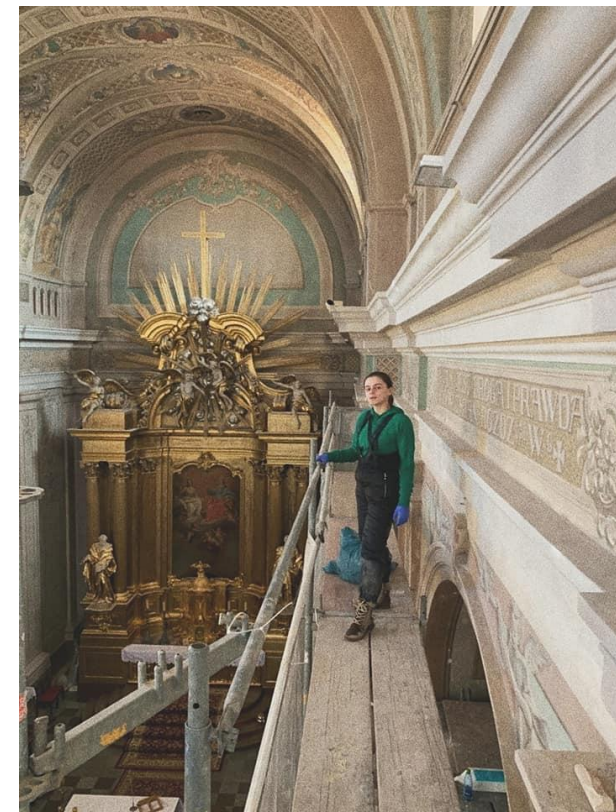
Навчання наше розпочинається о 8:00 і триває до 17:00. Майже всі викладачі спілкуються зі мною англійською. Лише один викладач навіть польською не розмовляє зі мною, він тільки використовує жести.

Ще я побачив, що польські студенти більш організовані, вони самотійно описують хід реставрації, беручи всю відповідальність на себе.

Загалом мені тут дуже подобається. Ще б якби мені хтось тут трішки готував, то я б назвав це раєм!»

Богдан Щупак, студент 3 курсу

Відповідно до укладеного договору між Університетом та установою ТОВ Горек Рестауро (Польща, 05 грудня 2018 р.) студенти спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація (за освітньою програмою Реставрація творів мистецтва) проходили практику в місті Тикоцин, Білостоцького повіту у костелі Святої Трійці.

Юрій-Георгій Дмитрієвський
посів II місце в номінації «Графіка» на
міжнародному мистецькому конкурсі
«GOLDEN TIME» у Великобританії
Керівник – Ілля Лашко

4. Сприятливі фактори та обмеження процесів інтернаціоналізації в Університеті

Сприятливі фактори:

- ✓ достатній кадровий потенціал;
- ✓ ефективний менеджмент;
- ✓ високий рівень корпоративного духу;
- ✓ високий рівень довіри до Університету.

Обмеження:

- ✓ недостатня фінансова підтримка держави;
- ✓ мовний та ментальний бар'єр;
- ✓ неготовність науко-педагогічних працівників до конкурентної боротьби за кошти міжнародних грантових програм;
- ✓ застарілі методики викладання.

Можливості:

- ✓ автономія;
- ✓ академічна мобільність;
- ✓ розширення напрямів наукової діяльності та пошук нових ідей

Загрози

- ✓ недосконалість законодавства;
- ✓ відтік «мізків» (після стажування роботу на кафедрі залишили – Олександра Варвянська, Сергій Кляпетура, Юлія Табенська, Олександр Віштакенко).

Отже, *Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка* розвиває міжнародну академічну мобільність науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, стимулює спільні із зарубіжними партнерами наукові дослідження та освітні програми, модернізує робочі програми навчальних дисциплін, підвищує якість підготовки фахівців, здатних діяти в міжкультурному професійному середовищі на більш професійному рівні з використанням інноваційних підходів та з урахуванням зарубіжного досвіду для інтеграції в глобальне наукове та освітнє середовище в усіх сферах його статутної діяльності.

Дякую за увагу !!!

Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University

Your successful future

Микола Корнієв